

Misbruik maken van Alzheimerpatiënt

Toen Phil Kooke Alzheimer kreeg, stortte zijn wereld in. De vrouw die zich over hem ontfermde, isoleerde hem van zijn kinderen en sleepte door een geheim gehouden huwelijk het familiefortuin binnen. Philip Kooke (39), commentator bij *Studio Sport*, beschrijft in een boek hoe het zo ver kon komen.

door **Frans Bosman**
foto **Jan van Breda**

Ik had eerst schroom dit boek te schrijven. Het is zo intiem. Maar ik wil voor hem opkomen, zijn stem vertolken. De Stichting Alzheimer Nederland zegt dat misbruik zeer frequent voorkomt. Er is zo veel schaamte over, dat het vaak wordt verzwegen. Mensen die financieel misbruik maken van een Alzheimerpatiënt hebben maar één grote vijand en dat is openheid."

Op indringende wijze verhaalt sportcommentator Philip Kooke over zijn vader, bij wie op zijn 64e de ziekte van Alzheimer werd vastgesteld. Eerder was al duidelijk dat hij steeds vergeetachtiger werd. Op zijn sierlijstfabriek sloot hij zich op in de directiekamer. Thuis maakte hij briefjes om de meest simpele huishoudelijke zaken niet te vergeten. Zijn huwelijk was toen al voorbij. In Ierland ontmoette Kooke's vader jaren eerder de liefde van zijn leven, Debby. De stapel liefdesbrieven bewaarde hij in zijn kantoorkluis. Van samenwonen kwam het niet. De Ierse bleef bij haar gezin.

Iedereen kende hem als gesloten, autoritaire man, voorzitter van de hockeyclub en bestuurslid van de hockeybond. Philip Kooke: „Hij was de kostwinner en had weinig aandacht voor zijn kinderen. Pas nadat ik het huis uit ging, leerde ik hem opnieuw kennen. Toen bleek dat we goed door één deur konden. We gaven elkaar de ruimte om te vertellen wat ons bezighield. Mijn vader liet me zelfs de kluis zien met liefdesbrieven. In die brieven zat zijn hele leven, zei

Philip Kooke: „Het snelle verloop van de ziekte haalde ons in.”

hij. Daarmee kon ik zijn levensverhaal opschrijven.”

Op een receptie leerde zijn vader de in Nederland wonende Poolse Magda kennen. Ze gingen samenwonen, maar waren na een jaar ruzie al uit elkaar. Zijn vader kocht een huis aan de Friese meren, Magda ging enkele straten verderop wonen. Toen de ziekte toesloeg, zocht Magda hem weer op. Ze verzorgde hem maar hield thuiszorg en Tafeltje Dekje buiten de deur. Zijn zoons en schoondochters, die samen met vrienden en de huisarts een zorgteam rond hem hadden opgezet, waren aanvankelijk blij met Magda's hulp. Philip Kooke nam zijn vader nog twee keer mee op vakantie. „De laatste keer was eigenlijk niet verantwoord. Zo bestelde hij in een restaurant krab en stak de poten met schaal en al in zijn mond.”

Thuis kreeg de hulp van Magda al gauw een grimmig kantje. „Ik had een goed contact met de accountant die al jaren zijn administratie

regelde”, zegt Philip Kooke. „Hij vertelde dat Magda een vergoeding voor haar werk wilde hebben. Ik vond dat een redelijk verzoek. Vader had een boot van ongeveer 20.000 euro. Die zou verkocht worden en dat geld zou dan naar Magda gaan. Maar hoe afhankelijker hij van haar werd, hoe meer eisen zij ging stellen. Wij moesten haar

Poolse Magda stuurde de liefdesbrieven één voor één naar Debby's echtgenoot

als vaste partner erkennen en hij moest haar zien als erfgenaam.” Al gauw mocht zijn vader alleen nog maar met zijn kinderen bellen als Magda er bij was. Dat kon ook niet anders, want de voorkeurtoetsen met hun nummers deden het ineens niet meer.

Kooke: „Mijn vader wilde nog een keer zijn Ierse Debby zien om afscheid te nemen. Een vriend heeft

toen namens hem een warme brief in het Engels geschreven, want dat kon hij zelf niet meer. Magda vond die brief en ontplofte. Hij moest Debby bellen en zeggen dat het uit was, anders zou hij niet meer verzorgd worden.” Later vond Magda de sleutel van de kluis met liefdesbrieven, zegt Kooke. „Ze stuurde ze één voor één naar Debby's echtgenoot.” Een maand nadat zijn vader had verteld dat de telefoon het niet meer deed, ging hij bij hem op bezoek. „Eerst zei hij dat hij een verschrikkelijke ruzie met Magda had gehad, maar dat het weer goed was en dat hij me iets moest vertellen. Wat dat was, wist hij niet meer. Totdat hij uit zijn borstzak een briefje pakte. 'Ik hou echt van Magda. Ik wil haar niet missen' stond er op. Het was alleen niet in zijn, maar in haar handschrift. Terwijl hij dat bij zijn volle verstand nog nooit had gezegd.”

„Toen Magda aankondigde dat ze gingen trouwen, waren wij in

shock. We hebben uitgezocht of dat wel kon en hebben onder andere de notaris gebeld. Ik was voor mijn werk bij de Olympische Spelen in Athene toen ik door mijn broer werd gebeld: of ik wist dat ze al getrouwd waren? Dat had Magda zich laten ontvallen toen mijn vader voor een operatie was opgenomen in het ziekenhuis.” Achteraf kan hij zich de haren uit zijn hoofd trekken, zegt hij. „Natuurlijk had ik met mijn vader al eens besproken of hij zich niet onder curatele moest laten stellen. Hij reageerde zo emotioneel dat ik dacht: dan wachten we nog maar even. Het snelle verloop van de ziekte haalde ons in.”

Na een mislukte verzoeningspoging trok de huisarts zich terug, zegt Kooke. „Ik neem hem niets kwalijk, maar daardoor kreeg Magda wél vrij spel.” Ook de accountant reageerde niet meer. „Vader wist het niet meer als je twee dagen eerder bij hem langs was geweest. Hij heeft ongetwijfeld tegen zijn accountant gezegd dat ik hem in de steek heb gelaten en dat hij me niet meer hoefde te bellen. Die man heeft me niet één keer meer teruggebeld.”

Zijn vader is nu 69 en vegeteert in een verpleeghuis. „Hij had een euthanasieverklaring voor het geval hem dit zou overkomen. Die blijkt alleen te gelden voor lichamelijk lijden. Daar blijkt dit niet onder te vallen.”

Pas na zijn dood kunnen ze proberen het huwelijk te laten ontbinden, zegt Kooke. „Uit een kopie van de huwelijksakte blijkt dat bij overlijden zijn volledige vermogen, toch een bedrag van zes nullen, naar Magda gaat. Als zij eerder sterft, gaat er overigens niets naar hem. Sinds 1 januari 2003 bestaat het wettelijk kindersdeel van 50 procent niet meer. We zijn dus volledig ontferd.”

„De notaris heeft zich niets aange trokken van onze waarschuwingen dat vader dementeerde. Hij is door het gerechtshof in Amsterdam veroordeeld. Schorsen was geen optie, omdat hij toen al gepensioneerd was. Hij kwam er af met een waarschuwing.”

Phil Kooke. Ik laat je nooit in de steek. Uitg. Nieuw Amsterdam Uitgevers. Prijs 15,95 euro.